

กระดานขาว

งานวิจัย ใช้ได้จริง :

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

Bangkok Herbarium (BK)

รายสัปดาห์ที่ 2 ประจำเดือนธันวาคม 2561

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และฟิสิกส์พืช

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

โถงเทง

Physalis angulata L.

SOLANACEAE

(Chinese lantern plant, Wild tomato, Gooseberry, Cutleaf groundcherry, Balloon cherry, Hogweed)

ชื่ออื่น : โขเซ (สุราษฎร์ธานี), เตงหลังเช้า (จีน), ปุงปิง (นครศรีธรรมราช, ปัตตานี), ทุงเทง (ภาคกลาง, ภาคตะวันตกเฉียงใต้), บาดอมต็อก (ภาคเหนือ), ปิงเป้ง (หนองคาย), ต่อมต็อก (ภาคเหนือ), หล้าต่อมต็อก (ภาคเหนือ), หล้าถงแฉง (อ่างทอง)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

โถงเทง จัดเป็นไม้ล้มลุกขนาดเล็ก อายุราว 1 ปี ต้นมีความสูงประมาณ 50 เซนติเมตร หรือ สูงได้เกือบ 1 เมตร ทั้งต้นปกคลุมไปด้วยขน แตกกิ่งก้านบริเวณยอด ก้านมีขนาดเล็ก แตกกิ่งก้านสาขา ใบเป็นใบเดี่ยวสีเขียวเรียงสลับออกตามข้อ ขั้วละใบ ลักษณะใบคล้ายใบพริก รูปหอกป้าน มีเส้นแขนงใบ 5-7 คู่ ดอกออกระหว่างก้านใบกับลำต้น ดอกเล็กคล้ายดอกพริก แต่กลีบดอกสั้น และแข็งกว่า เวลาบานเป็นรูปแตร ออกดอกตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์เรื่อยไปจนถึงเดือนพฤศจิกายน ผลของโถงเทงเหมือนโคมจีนสีเขียวอ่อนมีลายสีม่วง ผลภายในมีขนาดเล็ก ผลกลมใสมีสีเขียวอ่อน แต่เมื่อสุกกลายเป็นสีเหลือง เมล็ดในผลมีเมล็ดขนาดเล็กมีจำนวนมาก รูปกลมแบน มีเมือกหุ้มคล้ายมะเขือเทศจำนวนมาก

โถงเทงมีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนของทวีปอเมริกาแล้วมีการกระจายไปทั่วโลก และเจริญเติบโตได้ดีไปในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เป็นยาสมุนไพรพื้นบ้านที่คนไทยใช้สืบทอดกันมานาน ซึ่งยังคงมีการใช้ภูมิปัญญาในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ สรรพคุณทางยาสมุนไพร โถงเทงทั้งต้นและผลมีรสขม ถือเป็นยาเย็น ออกฤทธิ์ต่อปอดและตับ และมีสรรพคุณเป็นยาขับปัสสาวะ ช่วยแก้กระเพาะปัสสาวะอักเสบ และใช้แก้ไข้ตัวร้อน แก้อาการร้อนใน ไร่ร้อน กระจายน้ำ

ทุกส่วนของต้นโถงเทง นำมาทำเป็นยาขับเสมหะได้ เนื่องจากโถงเทงเป็นยาเย็น จึงมีการนำมาแก้ฟกช้ำ บวม อักเสบ แก้ฝีต่างๆ เช่น โบราณใช้แก้ฝีในปอด เป็นยาแก้ฝีในคอ พิษฝีขึ้นในคอ โดยใช้ต้นสดทั้งต้น ล้างน้ำสะอาด นำมาตำคั้นเอาน้ำเล็กน้อยละลายกับเหล้า แล้วเอาสাঁลชุน้ำยา นำไปอมไว้ค้อยๆ ให้ตัวยากลิ้นผ่านคอไป ออกฤทธิ์แก้ฝีในคอ

หมอยาพื้นบ้านยังนำต้นสดมาตำละลายกับน้ำหรือเหล้าใช้เป็นยาทาแก้พิษฝี และใช้เป็นยาแก้คางทูม โดยให้นำต้นโถงเทงมาต้มรวมกับต้นหูลาซอ่อน อย่างละเท่าๆ กัน นำมากินแก้คางทูม และยังใช้ทั้งต้นนำมาต้มกับน้ำดื่มเป็นยาแก้ท้องเสีย

ที่มาข้อมูล : นางสาวพรเพ็ญ สุภาโชค

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ